

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, marca 2015 r.

DJE.WNP.0706.4.2014

Pani
Maria Borecka
Zachodniopomorski Kurator Oświaty
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin

Szanowna Pani Kurator,

na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o *kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), przekazuję *Wystąpienie pokontrolne* z kontroli przeprowadzonej w zakresie „Realizacja przez Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w formie ewaluacji w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w powiązaniu z art. 35 ust. 1 pkt 2 oraz z art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) i art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 15 do 17 października 2014 r. przeprowadziło kontrolę w Kuratorium Oświaty w Szczecinie, przy ul. Wały Chrobrego 4, pn. „Realizacja przez Kuratora

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej: Elżbieta Sienkiewicz – główny wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Jakości Edukacji, na podstawie upoważnienia nr 31/2014 z 3 października 2014 r., Anna Lach – starszy wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Jakości Edukacji, na podstawie upoważnienia nr 32/2014 z 3 października 2014 r., Jan Chojnacki – główny specjalista w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Wychowania, na podstawie upoważnienia nr 33/2014 z 3 października 2014 r.

Oświaty nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w formie ewaluacji w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Kontrolą objęto realizację przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty:

- 1) nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w formie ewaluacji zewnętrznej – w trybie działań planowych – w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji, w tym w odniesieniu do wymogów:
 - a) zamieszczania w treści raportu wyników ewaluacji, wskazania poziomów spełniania wymagań oraz wniosków z ewaluacji (§ 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego - Dz. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324, z późn.zm.);
 - b) przestrzegania terminów dotyczących sporządzenia raportu zgodnie z § 9 ust. 2a rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;
 - c) przestrzegania terminów dotyczących przekazywania raportu z ewaluacji stosownie do § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;
 - d) przestrzegania terminu przekazywania właściwym organom stanowiska kuratora oświaty wobec zgłoszonych przez dyrektora szkoły lub placówki pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących raportu, stosownie do § 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;
 - e) dokonania, w przypadku stwierdzenia zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, zmian w raporcie i przekazania go odpowiednim organom zgodnie z § 9 ust. 6 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 2) nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego w zakresie:
 - a) organizacji i przebiegu postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego;
 - b) organizacji i sposobu sprawowania nadzoru w sprawach dotyczących nadawania nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące.

Na podstawie wyników kontroli działalność Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została **oceniona pozytywnie mimo stwierdzonych uchybień**.

Ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

- I. Nadzór pedagogiczny w szkołach i placówkach w formie ewaluacji zewnętrznej – w trybie działań planowych – w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji.

W wyniku analizy dokumentacji związanej z przeprowadzaniem ewaluacji w trybie działań planowych stwierdzono:

1. Podstawą organizacji sprawowania przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego jest *Regulamin Kuratorium Oświaty w Szczecinie* przyjęty *Zarządzeniem nr 52/2013 Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 21 sierpnia 2013 r.*, zatwierdzony 4 września 2013 r. przez Wojewodę Zachodniopomorskiego *Zarządzeniem nr 498/2013*. W § 26 tego regulaminu określono zadania Wydziału Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Szczecinie, w tym Oddziału Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Wałczu oraz Delegatury w Koszalinie Kuratorium Oświaty w Szczecinie w zakresie sprawowania nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami na terenie województwa. Nadzór ten jest sprawowany m.in. poprzez ewaluację działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek.

W Kuratorium Oświaty w Szczecinie opracowano dokument dotyczący realizacji nadzoru pedagogicznego w formie ewaluacji pn. *Procedura przeprowadzania ewaluacji zewnętrznej wynikającej z pełnionego nadzoru pedagogicznego nad szkołami/placówkami województwa zachodniopomorskiego*. W ww. dokumencie, obowiązującym od 4 września 2013 r. zawarte zostały ujednoczone procedury obejmujące działania związane z planowaniem, organizacją i przeprowadzaniem ewaluacji zewnętrznych w publicznych i niepublicznych szkołach/placówkach nadzorowanych przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty. W Procedurze zawarto harmonogram przygotowania i przeprowadzania ewaluacji zewnętrznej w odniesieniu do poszczególnych etapów procesu ewaluacji (przygotowawczego, zbierania danych w szkole/placówce, analizy danych, przygotowania raportu oraz rozpatrywania zastrzeżeń, a także publikowania wybranych raportów w Biuletynie Informacji Publicznej Kuratorium Oświaty w Szczecinie). W części ww. uregulowania, dotyczącej sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji zewnętrznej oraz postępowania w przypadku zgłaszania przez dyrektorów szkół lub placówek zastrzeżeń do raportów z ewaluacji zewnętrznej, uwzględniono wymagania sformułowane w tym zakresie w przepisach rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

2. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 września 2013 r. do 31 lipca 2014 r. – w Kuratorium Oświaty w Szczecinie przeprowadzono łącznie 342 ewaluacje, w tym: 39 ewaluacji całościowych i 303 ewaluacje problemowe w obszarach: wskazanych przez MEN (192 ewaluacje) oraz wybranych przez kuratora

oświaty (111).

W zakresie nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w formie ewaluacji zewnętrznej – w trybie działań planowych – w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportów z ewaluacji, skontrolowano dokumentację wszystkich 111 ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty, tj.:

- *Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się (przedszkole publiczne);*
 - *Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej (przedszkole niepubliczne);*
 - *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się (szkoła publiczna);*
 - *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej (szkoła niepubliczna);*
 - *Planuje się i organizuje pracę w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki oraz Respektowane są normy społeczne (bursa szkolna);*
 - *Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki, Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej oraz Respektowane są normy społeczne (ośrodek szkolno – wychowawczy);*
 - *Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków i umożliwiającą organizację pracy w sposób sprzyjający osiągnięciu celów oraz Respektowane są normy społeczne (pałac młodzieży).*
- Ewaluacje przeprowadzone były na obszarze całego województwa zachodniopomorskiego, w okresie od 1 września 2013 r. do 31 lipca 2014 r. przez wizytatorów Wydziału Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Szczecinie, w tym wizytatorów Oddziału Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Wałczu oraz wizytatorów Delegatury w Koszalinie Kuratorium Oświaty w Szczecinie.

W wyniku analizy dokumentacji z ewaluacji ustalono:

- 1) Ewaluację przeprowadzają pracownicy Wydziału Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Szczecinie, w tym Oddziału Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Wałczu oraz Delegatury w Koszalinie Kuratorium Oświaty w Szczecinie, zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych – wizytatorów i starszych wizytatorów. Pracownicy Wydziału Nadzoru Pedagogicznego, stosownie do zapisów dokumentu *Zakres obowiązków pracownika*, realizują zadania związane ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego. W części tego dokumentu zawierającej *Zakres szczegółowych obowiązków pracownika*, znalazł się

zapis mówiący o prowadzeniu kontroli doraźnych związanych z innymi zadaniami wynikającymi z ustawy o systemie oświaty m.in. organizacji i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży, a także wykonywanie innych poleceń przełożonych. Podobny zapis dotyczący wykonywania innych zadań służbowych zleconych przez Kuratora zamieszczono w § 26 pkt 18 *Regulaminu Kuratorium Oświaty w Szczecinie*. Wyżej wskazane zapisy pozostają w sprzeczności z obowiązującymi uregulowaniami § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz. U. Nr 164, poz. 1169 oraz z 2013 r. poz. 245), w świetle których osoby zatrudnione na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, które realizują zadania i czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, określone w art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, nie realizują innych zadań kuratora oświaty.

- 2) Z przeprowadzonych ewaluacji sporządzono raporty i przekazano dyrektorom szkół/placówek oraz ich organom prowadzącym.
- 3) Raporty z ewaluacji zawierały wyniki ewaluacji, wskazanie poziomów spełnienia wymagań oraz wnioski z ewaluacji.
- 4) Raporty z ewaluacji były sporządzane w terminie określonym w ww. rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego, tj. w terminie 20 dni roboczych liczonych od dnia rozpoczęcia w szkole lub placówce czynności ewaluacji zewnętrznej. Raporty z ewaluacji nie zawierały daty sporządzenia. Zachodniopomorski Kurator Oświaty wyjaśnił, że ostateczną datą sporządzenia raportu z przeprowadzonej ewaluacji zewnętrznej jest data przesłania raportu do dyrektora szkoły/placówki, w której przeprowadzona została ewaluacja.
- 5) Kuratorium Oświaty w Szczecinie dokumentuje termin otrzymania przez dyrektora szkoły lub placówki raportu z ewaluacji. Raporty wysyłane są listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym z opcją śledzenia doręczenia przesyłki.
- 6) W kuratorium przyjęto jednakowy dla wszystkich wizytatorów sposób sporządzania i przekazywania raportów z wykorzystaniem obowiązujących wzorów dokumentów stanowiących załączniki do *Procedury przeprowadzania ewaluacji zewnętrznej wynikającej z pełnionego nadzoru pedagogicznego nad szkołami/placówkami województwa zachodniopomorskiego*.
- 7) Przyjęte przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie zasady sporządzania i przekazywania raportów z ewaluacji są uwzględnione w wewnętrznych uregulowaniach.

8) Zachodniopomorski Kurator Oświaty sprawuje wewnętrzny nadzór nad organizacją i przeprowadzaniem czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w formie ewaluacji, z uwzględnieniem przepisów prawa². Kurator określił wewnętrzne zasady sprawowania nadzoru w tym zakresie. Zapisy rozdziału IV *Regulaminu Kuratorium Oświaty w Szczecinie* wskazują, że bezpośredni nadzór nad Wydziałem Nadzoru Pedagogicznego, sprawuje Kurator Oświaty, realizacją zadań kierują: dyrektor Wydziału Nadzoru Pedagogicznego i kierownik Oddziału Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Wałczu oraz dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Koszalinie.

II. Nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego.

W zakresie realizowanych przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:

- 1) organizacji i przebiegu postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz
- 2) organizacji i sposobu sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w sprawach dotyczących nadawania nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące,

nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą do Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty złożono 734 wnioski o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego. Zachodniopomorski Kurator Oświaty wydał 687 decyzji o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz 5 decyzji odmawiających nadania stopnia, 37 wniosków zostało pozostawionych bez rozpoznania z powodu niezuzpełnienia braków formalnych przez nauczycieli, 5 wniosków zostało wycofanych przez nauczycieli. W trakcie kontroli dokonano przeglądu dokumentacji dotyczącej 69 postępowań. Szczegółowej analizie

² Kurator oświaty kieruje pracą kuratorium przy pomocy wicekuratora oraz osób zajmujących inne stanowiska kierownicze (§ 1 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur). W kuratorium mogą być tworzone stanowiska kierownicze: dyrektorów wydziałów, dyrektorów delegatur, zastępców dyrektorów (wydziałów, delegatur), a także kierowników oddziałów (§ 3 ww. rozporządzenia).

poddano dokumentację z prac komisji kwalifikacyjnych (decyzje o powołaniu komisji kwalifikacyjnych, arkusze analizy formalnej, protokoły z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych) oraz dokumentację stanowiącą podstawę wydania decyzji o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego (zaświadczenia dyrektorów szkół zawierające informacje o odbytych stażach, dokumenty świadczące o kwalifikacjach nauczycieli).

Dokumentacja dotycząca postępowań kwalifikacyjnych oraz nadawania stopni awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona jest w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz procedura nadawania przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego są zgodne z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela*, przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli oraz z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego. Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego (protokoły, arkusze analiz, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji) nie budzi zastrzeżeń. Decyzje dotyczące nadania stopni nauczyciela dyplomowanego zostały wydane w terminach, o których mowa w ustawie – *Karta Nauczyciela*.

W okresie objętym kontrolą do Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty wpłynęła jedna skarga na pracownika Kuratorium Oświaty w Szczecinie oraz pracę komisji kwalifikacyjnej powołanej przez Kuratora. Skarga na pracownika Kuratorium została rozpatrzona przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty i uznana za bezzasadną. Skarga na pracę komisji kwalifikacyjnej dotyczyła odmowy nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego, dlatego została przekazana do Ministerstwa Edukacji Narodowej wraz z odwołaniem nauczyciela od decyzji odmawiającej nadania stopnia. Po rozpatrzeniu odwołania Minister Edukacji Narodowej uchylił decyzję Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji (decyzja MEN z dnia 4 listopada 2013 r. Nr DKOW-WAZN-411/60/JC/13). Po ponownym przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego Zachodniopomorski Kurator Oświaty nadał nauczycielowi stopień nauczyciela dyplomowanego.

W 2013 r. do Kuratora nie wpłynęły skargi na pracę komisji egzaminacyjnych powoływanych przez organy prowadzące, wpłynęły natomiast dwa odwołania dotyczące postępowań nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego. Kurator utrzymał jedną decyzję odmawiającą nadania stopnia nauczyciela mianowanego oraz wydał postanowienie uchylające zaskarżone

postanowienie organu I instancji w całości. Wpłynęły również dwa odwołania nauczycieli kontraktowych. Zachodniopomorski Kurator Oświaty wydał jedną decyzję uchylającą zaskarżoną decyzję organu I instancji, a w drugim przypadku przekazał sprawę do rozpatrzenia przez właściwy organ odwoławczy.

W okresie objętym kontrolą do Kuratora złożono jedno odwołanie od negatywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu. Po rozpatrzeniu odwołania Kurator również ustalił negatywną ocenę dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu. Kuratorium Oświaty w Szczecinie zorganizowało narady z dyrektorami szkół i placówek dotyczące awansu zawodowego nauczycieli. Dobrze oceniono współpracę z dyrektorami i organami prowadzącymi szkoły.

Zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli są organizowane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy – *Karta Nauczyciela* oraz rozporządzenia w sprawie awansu zawodowego nauczycieli.

Z poważaniem